

Memoriu informare

Planului Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism al Comunei Bucușnița, județul Caraș-Severin

Din Analiza SWOT asupra zonelor rurale, următoarele concluzii se adresează și comunei Bucușnița:

- puncte tari: resurse naturale aflate în general în stare bună de conservare;
- puncte slabe: depopularea și accentuarea dezechilibrelor demografice (îmbătrânire, mortalitate infantilă); slaba diversificare a activităților economice; echipare necorespunzătoare a teritoriului (servicii de alimentare cu apă, canalizare, epurare), patrimoniul rural este subreprezentat;
- amenințări: capacitate redusă de planificare strategică a administrației locale; absența obiectivelor de susținere a nivelului cultural al populației care locuiește în mediul rural; mobilitatea externă pentru muncă;
- oportunități: amplificarea exploatării turistice a valorilor peisagistice și de viață rurală; existența programelor naționale destinate extinderii și modernizării rețelelor edilitare; posibilitatea utilizării unor fonduri europene disponibile în vederea sprijinirii dezvoltării sectorului cultural.

Obiectivele generale elaborate de SDTR pentru orizontul de timp 2035 orientează procesele de dezvoltare de la nivelul teritoriului. Astfel, demersurile strategice angrenate de SDTR sunt încadrate în 5 obiective generale (OG) de o importanță deosebită pentru teritoriul național, fiecare obiectiv general având o serie de obiective specifice (OS), dintre care, pentru Bucușnița, subliniem cele de mai jos.

OG. 1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin **sprijinirea interconectării eficiente** a rețelelor energetice, de transporturi și broadband prin dezvoltarea unei rețele de transport diversificată capabilă să asigure gestionarea fluxurilor de oameni și mărfuri generate de schimburile economice. **Conectivitatea crescută are ca efect scurtarea distanței economice** dintre zonele defavorizate din punct de vedere al accesibilității și cele cu potențial economic, facilitând în acest mod fluxurile de persoane, bunuri și servicii către motoarele de creștere ale României.

Dezvoltarea comunei și în general a zonelor rurale este dependentă de asigurarea unui grad crescut de accesibilitate și legături de transport diversificate către centrele urbane. Numărul căilor de transport și varietatea tipurilor de transport sunt două aspecte cheie necesare asigurării unei astfel de dezvoltări. Ca și în cazul atragerii populației, capacitatea de atragere a investițiilor depinde de conectivitatea și accesibilitatea forței de muncă. Se propun următoarele măsuri: modernizarea drumurilor; subvenționarea transportului în comun pentru a asigura conexiunea dintre centrele urbane și zonele rurale.

OG. 2 Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive:

- asigurarea unei echipări complete cu infrastructură de utilități publice a localităților rurale. Accesul la servicii de interes general încă este deficitar, următoarele probleme reprezentând o prioritate de intervenție: alimentarea cu apă potabilă, realizarea rețelei publice de canalizare; alimentarea cu

gaze; alimentarea cu energie termică; accesul la internet; educație și formare: dotări deficitare ale unităților școlare și preșcolare (mobilier, utilități de bază, sisteme de încălzire, materiale didactice, echipamente IT, lipsa personalului didactic calificat în unele școli, etc.); nivel scăzut de instruire al populației rurale; servicii medicale; servicii sociale pentru vârstnici, copii; infrastructura culturală (cămine culturale): în prezent, din cauza reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, deși majoritatea căminelor culturale beneficiază de un sediu propriu, dotarea acestora este nesatisfăcătoare. Absența ofertei culturale din mediul rural a contribuit la degradarea localurilor infrastructurilor culturale.

- creșterea atractivității spațiilor rurale prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale și dezvoltarea unor spații publice de calitate (spații verzi, locuri de joacă, zone pietonale, de agrement). Îmbunătățirea spațiilor publice prevede implicit creșterea calității peisajului; amenajarea trotuarelor și a spațiilor de joacă; spațiile publice fiind esențiale pentru menținerea populației locale, mai cu seamă a populației tinere. Deși în comuna Bucoșnița s-au realizat în ultimul deceniu o serie de amenajări de spațiu public, calitatea acestora lasă de dorit, intervențiile fiind adesea superficiale, afectând negativ ambianța peisajului și lucrând în detrimentul cultivării populației sau a dezvoltării turismului.

OG. 3 Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea **specializării teritoriale** și formarea zonelor funcționale urbane. Legătura cea mai evidentă dintre potențialul natural și activitățile economice locale este exemplificat de activitățile turistice. În comuna Bucoșnița se poate valorifica peisajul, creșterea animalelor, agricultura, iar pe plan secund ar fi silvicultura și prelucrarea produselor lemnoase. Un aspect deosebit îl reprezintă valorificarea patrimoniului natural, comuna fiind străbătută de “axul” coridor Natura 2000 Râul Timiș între Rusca și Prisaca (ROSCI0385).

OG 4 Protejarea patrimoniului natural și construit și **valorificarea elementelor de identitate teritorială**.

Dintre măsurile care se propun pentru sistemul teritorial al componentelor naturale, cele mai relevante pentru comuna Bucoșnița sunt:

- conservarea ariilor naturale protejate și a biodiversității zonelor semimontane;
- realizarea de amenajări tehnice pentru valorificarea potențialului de energie regenerabilă a teritoriului național. Această măsură va crește reziliența României în caz de criză energetică prin diminuarea dependenței față de importuri;
- dezvoltarea industriei, creșterea animalelor, cât și a agriculturii;
- prelucrarea produselor lemnoase;
- dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement prin conceperea și promovarea de trasee turistice tematice și integrate teritorial, inclusiv realizarea de infrastructură de semnalizare turistică, conservarea patrimoniului imaterial din toate zonele rurale;
- extinderea și dezvoltarea infrastructurii de colectare a apelor uzate;
- regenerarea siturilor industriale abandonate și diminuarea dezvoltării extensive a localităților și a infrastructurilor.

OG 5 Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială:

- elaborarea unui cadru de implementare care presupune o schimbare de viziune asupra modalității de abordare a proceselor de dezvoltare și asupra factorilor care determină dezvoltarea;
- creșterea capacității de planificare a autorităților publice din mediul rural, în scopul asigurării unui management eficient și durabil al patrimoniului local;
- consolidarea instrumentelor de planificare spațială și a instituțiilor cu rol în gestionarea și planificarea proceselor de dezvoltare a teritoriului (sau de amenajare a teritoriului).

Pentru o dezvoltare durabilă la nivelul teritoriului național, în beneficiul tuturor cetățenilor, SDTR stabilește **8 linii directoare de planificare obligatorii** în direcționarea planurilor de dezvoltare cu impact teritorial.

Cele mai relevante linii directoare, pentru dezvoltarea sustenabilă și economică a comunei Buceoșnița, sunt:

1. Dezvoltarea complementarității între zonele urbane și zonele rurale. Scopul urmărit este păstrarea specificului fiecărui tip de zonă și dezvoltarea acelor elemente proprii de potențial în vederea asigurării unei sinergii între zonele urbane și rurale (spre exemplu dezvoltarea turismului local).
2. Încurajarea dezvoltării care utilizează energie verde pentru un teritoriu național eficient și sustenabil din punct de vedere energetic, în condițiile riscului energetic crescut de la nivel european. Producerea energiei „verzi” prin valorificarea resurselor regenerabile (apă, aer, sol, floră, faună sălbatică, inclusiv cele inepuizabile: energia solară, eoliană, geotermală și a valurilor).
3. Încurajarea transportului sustenabil și obligativitatea elaborării planurilor de mobilitate.
4. Dezvoltarea conexiunilor între orașe.
5. Valorificarea oportunităților de comerț, îmbunătățirea în conectivitatea transporturilor.
6. Legăturile cu rețeaua TEN-T rutier de bază din regiunea vest.
7. Încurajarea dezvoltării particularităților specifice comunităților urbane și rurale.
8. Dezvoltarea spațiului rural și modernizarea agriculturii.

Strategia integrată de dezvoltare a turismului în zona Caraș-Severin și Banatul de Sud, cuprinde o analiză sectorială, pe mai multe paliere orizontale și transversal. Studiul realizat în 2009 de către Centrul de Cercetări în Turism și Dezvoltare Durabilă al Universității Eftimie Murgu din Reșița cuprinde părți de analiză și propuneri privind principalele teme turistice ale regiunii Banatului Montan și planurile de marketing corespunzătoare fiecărei teme turistice. Astfel, este realizată în primul rând analiza calitativă a principalelor vestigii romane și situri arheologice de interes turistic din perspectiva turismului tematic. Itinerariul tematic “Drumurile Romanilor” valorifică turistic vestigiile istorice. De-a lungul unor căi de acces ce se suprapun drumurile romane inițiale. Drumul Dierna-Tibiscum spre Sarmizegetusa capitala celor trei Dacii, a fost a doua mare artera romană din Banat care urmează culoarul tectonic Timiș-Cerna continuându-și drumul spre Sarmizegetusa capitala celor trei Dacii prin ulucul tectonic al Bistrei.

Este remarcată oportunitatea de realizare și promovare a traseelor turistice cu zonele cu aflus de vizitatori, incluzând Sasca Montană, Cheile Nerei și Valea Minisului, cât și trasee turistice verzi care să se lege de Anina de principalele zone turistice din județ, inclusiv zona Sasca Montană-Cheile Nerei. Un accent important îl va putea da arhitectura rurală, obiceiurile și tradițiile industriale de tehnica populară, mori, gatere, etc. Se pot valorifica sărbătorile locale, festivalurile tradiționale de manifestări populare, la care se adaugă și elemente noi specific turismului de evenimente. Localitatea este traversată de două tipuri de

itinerarii turistice propuse, trasee de transit sau circuite tematice de factură științifică sau culturală. În județul Caraș-Severin, principalele elemente de patrimoniu cultural sunt de natură arheologică: siturile geto-dacice (Sasca Montană, etc), arhitectură romană militară (Mehadia, Teregova, etc), cetățile medievale (Caransebeș, etc), monumentele istorice și religioase (mănăstiri, biserici din lemn), monumente istorice și arhitecturale (Caransebeș, Oravița, etc), muzeele și casele memorial (Reșița, Caransebeș, etc). Deși în județul Caraș-Severin există un număr important de monumente înregistrate, fluxurile de turiști sunt extrem de mici. Acest lucru se datorează în principal accesibilității reduse și lipsei de infrastructură rutieră integrate și de facilități de cazare în zona rurală.

Conform ghidului privind metodologia de elaborare și cadrul conținut al Planului urbanistic general, principalele obiective urmărite în cadrul PUG sunt:

- optimizarea relațiilor localității cu teritoriul administrativ și județean;
- valorificarea potențialului natural, economic și uman;
- organizarea și dezvoltarea căilor de comunicații;
- stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan;
- stabilirea și delimitarea zonelor construibile;
- stabilirea și delimitarea zonelor funcționale;
- stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire;
- stabilirea și delimitarea zonelor protejate și de protecție a acestora;
- modernizarea și dezvoltarea echipării edilitare;
- evidențierea deținătorilor terenurilor din intravilan;
- stabilirea obiectivelor de utilitate publică;
- stabilirea modului de utilizare a terenurilor și condițiilor de conformare și realizarea construcțiilor.

Planul Urbanistic General va cuprinde reglementări pe termen scurt, la nivelul întregii unități administrativ-teritoriale de bază, cu privire la următoarele aspecte:

- stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan în relație cu teritoriul administrativ al localității; stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;
- zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație și zonele favorabile pentru densificare sau scăderea densității;
- delimitarea zonelor afectate de servituți publice;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;
- stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice reperate;
- zonele care au instituite un regim special de protecție prevăzut în legislația în vigoare;
- formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor;
- precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite, amenajate și plantate;
- zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;

- zone de risc datorate unor depozitări istorice de deșeuri;
- precizarea interdicțiilor de construire, dezvoltare spațială, în zonele aglomerate;
- protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural construit și natural;
- utilizarea eficientă a terenurilor, în acord cu funcțiunile urbanistice adecvate;
- extinderea controlată a zonelor construite;
- luarea în considerare a localităților vecine ca viitoare componente ale unui sistem urban unitar;
- luarea în considerare a reliefului și a condițiilor climatice care favorizează dezvoltarea în teritoriu a municipiului;
- potențialul economic și uman;
- rețeaua de căi de comunicație: rutieră, feroviară;
- organizarea industriei în continuare pe zone industriale cu profile de producție și prelucrare definite, rezervarea de terenuri pentru industrie și depozite (centre logistice), inclusiv considerarea integrării noilor tehnologii în procesele industriale;
- dezafectarea, prin încetarea activității sau prin strămutarea și regruparea unor industrii răsfirate în zonele funcționale cu care sunt incompatibile, în special cele din zona de locuit;
- modernizarea, re tehnologizarea, restructurarea sau schimbarea profilului industriilor existente, care necesită astfel de intervenții;
- reglementari asupra esteticii arhitecturale;
- dezvoltarea zonei de locuit prin creșterea fondului locuibil în construcții realizate pe bază de inițiativă privată, vizând creșterea confortului urban și de locuire, plastică arhitecturală adecvată, finisaje și echipare de calitate;
- dezvoltarea rețelei de dotări de învățământ, cultură, sănătate, sociale, comerciale, prestări servicii, sport, etc. la nivelul prognozelor;
- dezvoltarea suprafețelor cu spații verzi, de odihnă, recreere și agrement;
- valorificarea potențialului de odihnă și turism existent în teritoriul periurban;
- stabilirea zonelor tampon, de protecție, între funcțiunea de industrie și cea de locuire și protecția mediului înconjurător prin măsuri urbanistice vizând amplasamente industriale, depozite reziduale, surse de apă, stații de epurare, perdele de protecție precum și echipamente de reținere a substanțelor poluante (ex. perdele verzi) la agenții producători de noxe;
- protejarea monumentelor istorice, a suprafețelor arheologice și crearea de rezervații de arhitectură pentru fondul construit valoros, rezultat pe baza studiilor de specialitate, asupra cărora orice intervenții să se facă pe baza unor studii aprofundate și autorizate legal;
- protejarea arterelor de penetrație împotriva intervențiilor întâmplătoare, precum și a celorlalte zone privind implantarea de obiecte minore care ar polua arhitectural aspectul coerent al comunei;
- descrierea punctelor tari și slabe ale satelor componente și ale întregii comune, în limitele teritoriului administrativ, bazate pe o analiză aprofundată a situației actuale;
- crearea și asigurarea unor spații publice amenajate și echipate corespunzător, pentru creșterea calității vieții și o integrare eficientă în peisajul cultural zonal.